

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီအက်ဥပဒေ

(၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ အိန္ဒိယအက်ဥပဒေအမှတ် ၃၈)

(၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်)

နိဒါန်း

၁။ x x x x x x x x x x

အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၂။ ဤအက်ဥပဒေတွင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားစပ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဖြစ်စေ ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင်-

(က) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဆိုသည်မှာ ဤအက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ တရားလွှတ်တော်၏ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများစာရင်းတွင် အမည်စာရင်းသွင်းထားသော တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေကို ဆိုသည်။

(ခ) x x x x x x x x

(ဂ) x x x x x x x x

(ဃ) ပြဋ္ဌာန်းသည် ဆိုသည်မှာ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သော နည်းဥပဒေများအရ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ကိုဆိုသည်။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ ဖွဲ့စည်းပုံ

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ ကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း

၃။ (၁) တရားလွှတ်တော်အတွက် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီကို ဤမှနောက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား သောနည်းလမ်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

(၂) ယင်းသို့ဖွဲ့စည်းထားသော တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်၊ မိမိကောင်စီပိုင် တံဆိပ်သုံးစွဲပိုင်ခွင့်၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းနှင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ရယူပိုင်ခွင့်နှင့် လက်ရှိ ထားပိုင်ခွင့်၊ ပဋိညာဉ် ချုပ်ဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီ၊ ရန်ကုန်မြို့အမည်ဖြင့် တရားစွဲဆို ပိုင်ခွင့်နှင့် တရားစွဲဆိုခံပိုင်ခွင့် ရှိရမည်။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ

၄။ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းရမည်-

- (က) ရှေ့နေချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ
- (ခ) ဒုတိယရှေ့နေချုပ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ

- (ဂ) တရားသူကြီးချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်းသော တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးတစ်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- (ဃ) တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်းသော တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ ခြောက်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- (င) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး အဖွဲ့ဝင်
- (စ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး အတွင်းရေးမှူး

၅။ x x x x x x x x

၆။ x x x x x x x x

၇။ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် ဤအက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်တစ်ခုခုကို သတ်မှတ်ရေးအတွက် စည်းကမ်းဥပဒေများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ၏စည်းကမ်းဥပဒေများပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ

(က) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီက လိုအပ်သည်ဟုထင်မြင်ယူဆပါက အရာထမ်း၊ အမှုထမ်း များအားခန့်အပ်ခြင်း၊ ယင်းအရာထမ်းများနှင့် အမှုထမ်းများ၏ လစာနှင့် စရိတ်များ၊ အခြားလုပ်ငန်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့်

(ခ) ကောင်စီ၏ကော်မတီများခန့်အပ်ခြင်းနှင့် ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ယင်းကော်မတီများ၏ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့် ယင်းကော်မတီများသို့ လွှဲအပ်နိုင်သော ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အာဏာနှင့် တာဝန်များ သတ်မှတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်နှင့် စာရင်းသွင်းခြင်း

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ စာရင်းသွင်းခြင်း

၈။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်၏တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ စာရင်းတွင် စာရင်းသွင်း ထားခြင်းမရှိလျှင် မည်သူမျှတရားလွှတ်တော်၌ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိစေရ။

(၂) တရားလွှတ်တော်သည် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ စာရင်းကို ပြုစုထိန်းသိမ်းရမည်။ အဆိုပါ စာရင်းတွင်-

(က) အထက်ပါကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ မတိုင်မီ နေ့ရက်အထိ တရားလွှတ်တော်တွင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ သို့မဟုတ် ရှေ့နေအဖြစ် အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အားလုံးနှင့်

(ခ) ဤအက်ဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်တွင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်ရပြီးဖြစ်သော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံး ပါဝင်ရမည်။

သို့ရာတွင် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံတံဆိပ်ခေါင်း အက်ဥပဒေအရ တံဆိပ်ခေါင်းခွန်နှင့် ထိုက်သင့်သော အခကြေးငွေပေးသွင်းပြီး ဖြစ်ရမည်။ ပုဒ်မခွဲငယ်(က)တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် တစ်ဆယ်ကျပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အခြားကိစ္စရပ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် အခကြေးငွေကိုလည်းကောင်း တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီသို့ ပေးသွင်းပြီးဖြစ်ရမည်။

(၃) စာရင်းသွင်းခြင်းကို ဝါစဉ်အလိုက်ပြုလုပ်ပြီး ယင်းဝါစဉ်ကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ရမည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(က) ပုဒ်မခွဲ ၂၊ ပုဒ်မခွဲငယ်(က)တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှတိုင်မီ နေ့ရက်အထိ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးကို ယင်းတို့၏ ဝါစဉ်အလိုက် ဦးစွာစာရင်းသွင်းရမည်။

(ခ) ဤအက်ဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်ရရှိပြီးဖြစ်သည့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဝါစဉ်ကို ယင်းဝင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်သည့် နေ့နောက်ပိုင်း သို့မဟုတ် ထိုသူသည် ဝတ်လုံတော်ရတစ်ဦးဖြစ်လျှင် တရား လွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့ရက် သို့မဟုတ် ဝတ်လုံတော်ရ ဖြစ်သည့်နေ့ရက် နှစ်ခုအနက် စောသည့်နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

သို့ရာတွင် ပုဒ်မခွဲငယ် (ခ) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်မရမီ အခြား တရားလွှတ်တော်တွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ဝါစဉ်ကို ယင်းသို့လိုက်ပါဆောင်ရွက် ခွင့်ရှိသည့် နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

(၄) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ အလျင်လျှောက်လဲခွင့် အခွင့်အရေးအသီးသီးကို ဝါစဉ်ဖြင့် သတ်မှတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ရှေ့နေချုပ်သည် အခြားတရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ အားလုံးထက် အလျင်လျှောက်လဲခွင့်ရှိရမည်။

(၅) တရားလွှတ်တော်သည် ဤပုဒ်မအရ အမည်စာရင်းရေးသွင်းထားသူအားလုံးကို စာရင်း သွင်းပြီးကြောင်း လက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည်။

(၆) တရားလွှတ်တော်သည် ဤပုဒ်မအရ ပြုစုထားသော စာရင်းမိတ္တူတစ်စောင်ကို တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီသို့ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး စာရင်းပြင်ဆင်ချက်များ၊ ထပ်မံဖြည့်စွက်ချက် များ အားလုံးကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြီးနောက် တရား လွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ အကြောင်းကြားရမည်။

(၇) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် ထိုသို့အကြောင်းကြားလာသည့် ပြင်ဆင်ချက်များ၊ ထပ်မံဖြည့်စွက်ချက်များအားလုံးကို စာရင်းမိတ္တူတွင် ရေးသွင်းရမည်။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ အရည်အချင်းနှင့်ဝင်ခွင့်

၉။ (၁) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် တရားလွှတ်တော်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများအဖြစ် ဝင်ခွင့်စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် အဆိုပါနည်းဥပဒေများသည် တရား လွှတ်တော်၏ ဆင်ခြင်တုံတရားအရ တစ်စုံတစ်ဦးကို ဝင်ခွင့်ပြုခြင်းအား ငြင်းပယ်သည့် အခွင့်အာဏာကို ကန့်သတ်ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာသော နည်းလမ်းဖြင့် ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရ။

(၂) အထူးသဖြင့် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော အခွင့်အာဏာ၏ ယေဘုယျအချက်ကို မထိခိုက်စေဘဲ

ယင်းနည်းဥပဒေများကို အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များအတွက် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(က) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ရှိရမည့် အရည်အချင်းများ၊

(ခ) တရားလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းရမည့် ဝင်ခွင့်လျှောက်လွှာပုံစံနှင့် လျှောက်ထား ရမည့်နည်းလမ်း၊

(ဂ) တရားလွှတ်တော်က ယင်းလျှောက်လွှာများအားလုံးကို တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီသို့ အကြောင်းကြားစာပေးပို့ခြင်း၊

(ဃ) လျှောက်ထားသူတစ်ဦးဦး၏ ဝင်ခွင့်အပေါ် ကန့်ကွက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီ၏ကိုယ်စား တရားလွှတ်တော်က ကြားနာ စစ်ဆေးခြင်း၊

(င) အမည်စာရင်းရေးသွင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ ပေးသွင်းရ မည့်အခကြေးငွေများ ကောက်ခံခြင်း၊

(စ) အမည်စာရင်းရေးသွင်းပြီးနောက် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ ပေးသွင်းရမည့် နှစ်စဉ်ကြေးများ ကောက်ခံခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

(၃) ဤပုဒ်မအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းဥပဒေများသည် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ် ဝင်ခွင့် လျှောက်ထားသည့် မည်သည့်အမျိုးသမီးကိုမျှ ၎င်းသည် အမျိုးသမီးဖြစ်သည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့် အရည်အချင်းပြည့်မီခြင်းမရှိဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိစေရ။

အကျင့်သိက္ခာပျက်ပြားခြင်း

အကျင့်သိက္ခာပျက်ပြားသည့်တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေကို ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်

၁၀။ (၁) တရားလွှတ်တော်သည် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေတစ်ဦးဦးကို ဤမှနောက်တွင် သတ်မှတ်ထား သည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ၎င်း၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ၊ သို့မဟုတ် အခြားအကျင့် သိက္ခာ ပျက်ယွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အပြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် ပြင်းထန်စွာသတိပေးခြင်း၊ အမှုလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း သို့မဟုတ် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေစာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ် နိုင်သည်။

(၂) တရားရုံးတစ်ရုံးရုံးကဖြစ်စေ၊ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီကဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ အဆိုပါတရားလွှတ်တော်ရှေ့နေသည် အကျင့်သိက္ခာ ပျက်ပြားကြောင်း တိုင်ကြားသည့်စာကို လက်ခံရရှိလျှင် တရားလွှတ်တော်သည် ထိုသို့ တိုင်ကြားမှုအား အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလုပ်ခြင်းမပြုပါက စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် တရား လွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးနောက် ခရိုင်တရားသူကြီးရုံးရှိ တရားရုံး (ဤမှနောက်တွင် ခရိုင်တရားရုံးဟု ရည်ညွှန်းပါသည်)ထံ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်း ပေးခြင်းပြုရမည်။ ထို့ပြင် မည်သည့်အမှုကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်တွင်မဆို အဆိုပါ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေသည် ယင်းသို့အပြစ်ရှိကြောင်း ယုံကြည်နိုင်လောက်သည့် အကြောင်းခြင်းရာရှိလာပါက တရားလွှတ်တော်၏ ကိုယ်တိုင်အဆိုပြုချက်ဖြင့် ဖော်ပြပါ တရားရုံးသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည်။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီခုံရုံး

၁၁။ (၁) ပုဒ်မ ၁၀ အရ အမှုတစ်ခုခုကို တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေး ရန် လွှဲပြောင်းပေးရာတွင် အမှုကို တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီခုံအဖွဲ့ (ဤမှနောက်တွင် ခုံရုံးဟု ရည်ညွှန်းပါသည်)ဖြင့်စစ်ဆေးရမည်။

(၂) ခုံရုံးတွင် တရားလွှတ်တော်တရားသူကြီးချုပ်က တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် သုံးဦးအောက်မနည်းငါးဦးထက်မများသောသူများဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ခန့်အပ်ပြီး ယင်းခန့်အပ်ထား သောအဖွဲ့ဝင်များအနက်မှ တစ်ဦးကို ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ခန့်အပ်ရမည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း

၁၂။ (၁) တရားလွှတ်တော်သည် ပုဒ်မ ၁၀ အရ လွှဲအပ်ထားသည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ဆောင်ရွက်ရန် ခုံရုံးများနှင့် ခရိုင်တရားရုံးများ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ရမည်။

(၂) ပုဒ်မ ၁၀ အရ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ လွှဲအပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု တစ်ခုအပေါ် ခုံရုံးက တွေ့ရှိချက်များကို တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီမှတစ်ဆင့် တရားလွှတ်တော်သို့ တင်ပြရမည်။ ထို့ပြင် ခရိုင်တရားရုံးက ထိုသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အပေါ်တွေ့ရှိချက်ကို တရားလွှတ်တော်သို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး တရား လွှတ်တော်သည် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ မိတ္တူပေးပို့ရမည်။

(၃) တွေ့ရှိချက်ကိုလက်ခံရရှိလျှင် တရားလွှတ်တော်သည် အမှုကြားနာမည့်ရက်ကို သတ်မှတ်ပြီး အဆိုပါနေ့ရက်ကို သက်ဆိုင်ရာတရားလွှတ်တော်ရှေ့နေကို လည်းကောင်း၊ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ ကောင်စီနှင့် ရှေ့နေချုပ် တို့ကိုလည်းကောင်း အကြောင်းကြား ရမည်။ ထို့ပြင်အမှုတွင် အမိန့်များ မချမှတ်မီ သက်ဆိုင်ရာတရား လွှတ်တော်ရှေ့နေကို လည်းကောင်း၊ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ ကောင်စီနှင့် ရှေ့နေချုပ် တို့ကိုလည်းကောင်း ကြားနာရန် အခွင့်အရေးပေးရမည်။

(၄) တရားလွှတ်တော်သည် အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင့်သည်ဟုထင်မြင်သည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည် သို့မဟုတ် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီမှတစ်ဆင့် ခုံရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ခရိုင်တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ ထပ်မံစုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ပြန်လည်လွှဲအပ် နိုင်သည်။ ထိုသို့ ထပ်မံစုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် တွေ့ရှိချက်ကို လက်ခံရရှိပြီး ပုဒ်မခွဲ(၃) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး ၎င်းအပေါ် အပြီးသတ်အမိန့်များ ချမှတ်နိုင်သည်။

(၅) အပြီးသတ်အမိန့်များချမှတ်ရာတွင် တရားလွှတ်တော်သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် တရားလွှတ်တော်တွင် ကြားနာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကုန်ကျစရိတ်တို့ ပေးချေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သည်ဟုထင်မြင်သည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

(၆) တရားလွှတ်တော်သည် မိမိသဘောအလျောက်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ လျှောက်ထားမှုကြောင့်ဖြစ်စေ ပုဒ်မခွဲ(၄) သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (၅)အရ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး သင့်သည်ဟုထင်မြင်သည့်အတိုင်း အမိန့်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(၇) ဤအက်ဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေတစ်ဦးအား ပြင်းထန်စွာ သတိပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ်မှ ဆိုင်းငံ့ခြင်းခံရသည့်အခါ တရားလွှတ်တော်၏ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ များစာရင်းရှိ ၎င်း၏အမည်နှင့် ယှဉ်လျက်ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ရေးသွင်းရမည်။ ထို့ပြင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေတစ်ဦးအား ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ထုတ်ပယ်ပါက ၎င်း၏အမည်ကို စာရင်းမှပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ ဆိုင်းငံ့ခြင်း သို့မဟုတ် ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရသူ၏ တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေ အထောက်အထားလက်မှတ်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူရမည်။

၁၃။ (၁) အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ခုံရုံး သို့မဟုတ် ခရိုင်တရားရုံးသည် အောက်ပါကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအရ တရားရုံးတစ်ရုံးကို အပ်နှင်းထားသည့် အခွင့်အာဏာများအတိုင်း ရရှိစေရမည်။ ၎င်းတို့မှာ -

ခုံရုံးနှင့် တရားရုံးများ၏စုံစမ်းစစ်ဆေးပိုင်ခွင့်အာဏာ

- (က) တစ်စုံတစ်ဦးကို အတင်းအကျပ်လာရောက်စေခြင်းနှင့် ကျမ်းသစ္စာပြု၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း၊
- (ခ) စာရွက်စာတမ်းများတင်ပြစေရန် ဆင့်ဆိုခြင်းနှင့်
- (ဂ) သက်သေများကိုစစ်ဆေးရန် ကော်မရှင်များကို တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း။

သို့ရာတွင် ခုံရုံးသည် တရားလွှတ်တော်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် ရုံးထိုင်နေသော ကြီးမှူးဆောင်ရွက်သည့်အရာရှိကို လာရောက်စေရန် သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်တရားရုံး သို့မဟုတ် အခွန်တရားရုံး၏ ကြီးမှူးဆောင်ရွက်သည့်အရာရှိတစ်ဦးဦးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဆင့်ခေါ်ရန် အာဏာမရှိစေရ။

(၁-က) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ မည်သူမဆို ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ခရိုင်တရားသူကြီး၏ စာဖြင့်ရေးသားထားသောကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ခုံရုံး သို့မဟုတ် ခရိုင်တရားရုံးတရားသူကြီး ရှေ့မှောက်တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် အကြောင်းခြင်းရာ သို့မဟုတ် အဆိုပါစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အကျင့်သိက္ခာပျက်ပြား သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည့် တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေ၏ အမည်ကို ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမပြုရ။

(၂) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတိုင်းကို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၉၃ နှင့် ၂၂၈ တို့၏ အဓိပ္ပာယ်အတွင်း ကျရောက်သည့် တရားစီရင်ရေးဆောင်ရွက်ချက်အဖြစ် မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး ခုံရုံးကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈၀၊ ၄၈၂ နှင့် ၄၈၅ တို့အလို့ငှာ တရားမ တရားရုံးအဖြစ် မှတ်ယူရမည်။

(၃) ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို လာရောက်စေခြင်းနှင့် ၎င်းကို ကျမ်းကျိန်ဆိုစေ၍ စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း သို့မဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို တင်ပြစေရန် ဆင့်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ကော်မရှင်များအား တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းတို့အတွက်-

- (က) ခုံရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များမှာ အဆိုပါတရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အတိုင်း ဖြစ်စေရမည့်အပြင်၊
- (ခ) ခုံရုံးသည် ၎င်းရုံးထိုင်ရာနေရာ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော မည်သည့်တရားမ တရားရုံးကိုမဆို အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သမ္မာန်စာချအပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ သက်သေတစ်ဦးလာရောက်စေရေး ဆင့်စာချအပ်ရန် ဖြစ်စေ ခုံရုံးကတောင်းဆိုသော စာတမ်းအမှတ်အသားကို တင်ပြစေခြင်း သို့မဟုတ် လိုအပ်သော မည်သည့် ကော်မရှင်အဖွဲ့တစ်ခုခုကိုမဆို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်စေခြင်း ပြုနိုင်သည်။ တရားမ တရားရုံးသည် အဆိုပါဆင့်စာများ သို့မဟုတ် ကော်မရှင်အဖွဲ့အား ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးခြင်းတို့ကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းထံ

သက်သေတစ်ဦး လာရောက်စေရန် သို့မဟုတ် တောင်းဆိုသော စာရွက်စာတမ်းများ တင်ပြစေရန် အတင်းအကျပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (၄) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခုတွင် ခုံရုံး သို့မဟုတ် ခရိုင်တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ အလို့ငှာ တရားမမှုခင်းအဖြစ် မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၅) တရားရုံးများကို မထိမဲ့မြင်ပြုမှုအက်ဥပဒေအလို့ငှာ ယင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို ဆောင်ရွက် သော ခုံရုံး သို့မဟုတ် ခရိုင်တရားသူကြီးသည် တရားလွှတ်တော်၏ လက်အောက်ခံ ရုံးအဖြစ် မှတ်ယူရမည်။

အထွေထွေ

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်

၁၄။ (၁) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေတစ်ဦးသည် -

(က) တရားလွှတ်တော်တွင်

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (၂) သို့မဟုတ် အခြားတည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် အခြားနည်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည့် ကိစ္စမှအပ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ အခြားတရားရုံး တစ်ရုံးရုံး (တရားလွှတ်တော်လက် အောက်ရှိ)နှင့် သက်သေခံချက်ရယူနိုင်သော အခြားခုံရုံးတစ်ရုံးရုံး သို့မဟုတ် ဥပဒေအရ အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းထားသူ တစ်ဦးဦး၏ ရှေ့မှောက်တွင်

(ဂ) အခြားအခွင့်အာဏာပိုင်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် တည်ဆဲဥပဒေအရ အဆိုပါတရား လွှတ်တော် ရှေ့နေကို အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ ရှေ့မှောက်တွင် အမှုလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိစေရမည်။

(၂) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် ပုဒ်မ ၁၅ အရနည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ရာ တွင် တရားလွှတ်တော်၌ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုနိုင်သော တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ စည်းကမ်းချက် များကို သတ်မှတ်ရမည်။ အဆိုပါတရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများသည် ယင်းစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ မှတစ်ပါး အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ ကောင်စီ၏ နည်းဥပဒေများထုတ်ပြန်နိုင်သည့် ယေဘုယျအာဏာ

၁၅။ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသည် တရားလွှတ်တော်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် အောက်ဖော် ပြပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုအတွက် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရန် ဤအက်ဥပဒေနှင့်အညီ နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (က) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ၏ အခွင့်အရေးများ၊ တာဝန်များ၊ စည်းကမ်း နှင့် အသက် မွေးဝမ်းကြောင်းမှုဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ၊
- (ခ) အခြားတရားလွှတ်တော်များ၏ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများက တရားလွှတ်တော်တွင် အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုနိုင်ရေးအတွက် လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းချက်များ၊

(ဂ) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီက ဥပဒေပညာသင်ကြားရေး အခွင့်အလမ်းများ ပေးခြင်း၊
သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့် စာမေးပွဲများကျင်းပခြင်း၊

(ဃ) ပညာရေးဆိုင်ရာအထောက်အပံ့များ ရယူခံစားခွင့် သို့မဟုတ် တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီက ကျင်းပသော
စာမေးပွဲများတွင် ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီသို့ ပေးသွင်းရမည့်
အခကြေးငွေများ ကောက်ခံခြင်း၊

(င) တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ၏ ငွေကြေးများကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်

(စ) တရားလွှတ်တော်က ဤပုဒ်မအရ နည်းဥပဒေများထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်သည့်အခြား ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်။

ကျသင့်ငွေအဖြစ်ပေးချေရမည့် အခကြေးငွေကို သတ်မှတ်ရန် အခွင့်အာဏာ

၁၆။ တရားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် လက်အောက်ခံတရားရုံးများတွင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ၏ အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခန့်
မှုခင်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်အတွက် ကျသင့်သည့်အခွန် သို့မဟုတ် အခြားအခကြေးငွေများကို
သတ်မှတ်သည့်စည်းမျဉ်းအတိုင်း အမှုသည်များက ပေးသွင်းနိုင်ရေး အတွက် တရားလွှတ်တော်သည်
လိုအပ်သည့်နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ရမည်။

ကျသင့်ငွေအဖြစ်ပေးချေရမည့် အခကြေးငွေ ကို သတ်မှတ်ရန် အခွင့်အာဏာ

၁၇။ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ သို့မဟုတ် ကော်မတီတစ်ရပ်ရပ်၊ ခုံရုံး သို့မဟုတ်
တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီအဖွဲ့ဝင်၏ ဤအက်ဥပဒေ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ သဘောရိုးနှင့်ပြုလုပ်သော သို့မဟုတ် ပြုလုပ်ရန်ရည်ရွယ်သော ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုအတွက်
တရားမမှုစွဲဆိုခြင်း သို့မဟုတ် အခြားဥပဒေဆိုင်ရာ အမှုအခင်း ဖွင့်လှစ်အရေးယူခြင်း မရှိစေရ။
နည်းဥပဒေများထုတ် ပြန်ကြေညာခြင်း

၁၈။ ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သောနည်းဥပဒေများကို ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းကြေညာရမည်။

၁၉။ × × × × × × × ×